

Lemele

Gebiedsinformatie

- Gebiedsnaam: Lemele
- Gebiedsnummer: OV17
- Oppervlakte: 2020 ha.
- Provincie(s): Overijssel
- Gemeente(n): Ommen, Dalfsen

Aardkundige identiteit

- Genese:

In de voorlaatste ijstijd, het Saalien, zorgden ijslobben ervoor dat de bevroren ondergrond zijdelings werd weggedrukt en als grote schubben dakpansgewijs op elkaar gestapeld werd. De op deze wijze ontstane ruggen worden stuwwallen genoemd. Het materiaal bestaat uit preglaciaal zand, grind en soms klei. Deze afzettingen zijn plaatselijk bedekt met een laag grondmorene of een bestrooiing van noordelijk materiaal. Naast de stuwwallen liggen bekkens, waar het materiaal uit is weggedrukt. Onder het ijs werd een grondmorene afgezet, bestaande uit lemig zand met stenen, de zogenaamde keileem. Deze keileem bestaat deels uit materiaal dat door het ijs uit Scandinavië werd opgenomen en tijdens het transport gedeeltelijk werd fijngeveerd, en deels uit zand dat in Duitsland en Nederland werd opgenomen. Op deze locatie is de keileem, net als op veel andere plekken, geërodeerd, waardoor een bestrooiing van stenen is overgebleven.

- Vormen en patronen:

De stuwwallen zijn in het landschap herkenbaar als hoge en lagere heuvelcomplexen. De strekkingsrichting van deze stuwwallen is noordoost-zuidwest. De top van de Archemerberg is meer dan 70 meter hoog en steekt 60 meter boven de omgeving uit. Ten noordwesten van de stuwwal komen stuifzandgebieden voor. De zandverstuivingen zijn vooral het gevolg van menselijke activiteiten, zoals branden, kappen, plaggen en steken, waardoor gemakkelijk verstuiving optrad en het zand tot duinen opwaarde. Langs de flanken van de hoge stuwwal is op deze manier een nieuw reliëf ontstaan.

- Aardkundige waarde:

De stuwwallen bij Lemele zijn gaaf van vorm en zeer representatief voor het glaciële landschap in Nederland.

- Ouderdom:

Pleistoceen.

- Huidige processen:

Geen.

- Relatie met bodem, geologie, geohydrologie:

De hoge stuwwal in dit gebied bestaat uit grof zand en grind, waarin haarpodzolen zijn ontwikkeld, met grind ondiep in de ondergrond. Ten oosten vinden we op de flanken van de stuwwal relatief groter oppervlakten hoge zwarte enkeerdgronden. De stuifzandgebieden zijn gekarteerd als duinvaaggronden en vlakvaaggronden.

- Relatie met andere landschappelijke waarden:

Het gebied kent een matig open karakter als gevolg van de verschillende landschapstypen. Veel van de enkeerdgronden worden nog steeds gebruikt voor de akkerbouw. De stuifzandgronden zijn tegenwoordig bedekt door naaldbos. Grote oppervlakten van de Archemerberg en de Lemelerberg bestaan uit heide. Het heuvelachtige natuurgebied is zeer waardevol vanwege de verscheidenheid aan planten- en diersoorten.

Inventarisatie van beleidskansen

- Gebruik en eigendom:

Landgebruik	Bos, heide en akkerland
Eigendom Staatsbosbeheer	Nee
Eigendom Natuurmonumenten	<1%
Eigendom Provinciaal Landschap	40-50%
Overige eigendomssituaties	Nee
Status Nationaal Park	Nee
Status Provinciaal monument	Particulier

- Beleidscategorieën:

Overlap met netto EHS	50-60%
Overlap met Gebieden Behoud en Herstel	100%
Overlap met Nationaal LandschapsPatroon	70-80%
Overlap met GEA-gebieden	70-80%
Overlap met Waardevolle Cultuur Landschappen	100%
Overlap met Belvedere – Cultuurhistorie	80-90%
Overlap met Unesco-gebieden	Nee